

Retour:
Aan de leden van de Tweede Kamer der
Staten Generaal

Datum
27 juni 2023

Onderwerp
Landbouwakkoord

Contact
073 217 33 33

Kenmerk
ZLTO.2306.SGCdK

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op dinsdagavond 20 juni zag LTO Nederland zich genoodzaakt om de onderhandelingen over een Landbouwakkoord stop te zetten. Dat deden we met pijn in het hart. Een akkoordonderhandeling is alleen dán geslaagd wanneer alle partijen hun primaire belang veiliggesteld zien. Ons primaire belang is bestaanszekerheid voor boeren en tuinders in Nederland; voor deze en volgende generaties. Voor ons als LTO Nederland was het duidelijk dat er onvoldoende perspectief voor boeren en tuinders geboden zou worden in dit Landbouwakkoord.

Waarom was er onvoldoende perspectief?

Boeren en tuinders kunnen niet leven van goede intenties en boterzachte beloften. Uit de doorrekeningen van het conceptlandbouwakkoord (althans voor zover die concreet gemaakt konden worden) blijkt dat het heel lastig zou worden om landbouwkundig en economisch een boerenbedrijf in de benen te houden. Dat raakt direct aan ons primaire belang: een zeker bestaan voor boeren en tuinders in Nederland garanderen.

WUR stelt dat zij niet kon uitrekenen wat het akkoord zou betekenen voor de mogelijkheid van boeren om geld te verdienen aan hun werk. Daarvoor was er te weinig informatie. Bovendien hangt het inkomen van boeren af van het gedrag van de consument. In alle nuchterheid en zakelijkheid moeten we constateren dat precies dit kernelement van het akkoord is mislukt. WUR stelt dat de voorstellen om tot een meerprijs voor duurzame producten te komen beperkt zijn. In principe zijn hooguit in Nederland afspraken te maken over Nederlandse producten. Maar dat is slechts een beperkt deel van de afzet. Veel land- en tuinbouwproducten gaan naar andere Europese (buur)landen. In deze landen is een meerprijs niet te realiseren. Daarmee blijft het risico levensgroot dat onze boeren en tuinders zich uit de markt prijzen doordat dat hun producten te duur worden. De desastreuze gevolgen laten zich raden.

LTO heeft in de afweging om te stoppen met het proces om tot een Landbouwakkoord te komen de onzekerheden op het gebied van overschakeling naar doelsturing zwaar laten meewegen. We kregen de indruk dat er op korte termijn veel nieuwe middelvoorschriften moesten komen (dwingende voorschriften met betrekking tot GVE-/graslandnormen, diervoer, gewassen, akkerbouw, managementmaatregelen). Daar tegenover stond de onzekere toezegging dat doelsturing er vanaf 2030 (!) wel zou komen. Dit resultaat was

Datum
27 juni 2023
Onderwerp
Landbouwakkoord

Blad
2 / 2

eenvoudigweg te onzeker en teveel toekomstmuziek om geloofwaardig vertrouwen aan te kunnen ontlenuen.

Tel daarbij op het feit dat wij binnen de context van een landbouwakkoord geen afspraken konden maken waardoor PAS-melders en interimers zicht kregen op het legaliseren van hun bedrijf, op het beslechten van de 2030/2035-discussie en op het vinden van een alternatief voor de Kritische Depositiewaarde (KDW) in de wet en de vergunningverlening.

Zo maar enkele punten uit [de brief](#) welke LTO Nederland op 23 juni al aan de Tweede Kamer zond. Het mag helder zijn; wij konden dit landbouwakkoord niet onderschrijven.

Onze leden spreken hun steun uit voor het door LTO genomen besluit om de onderhandelingen te beëindigen. Dat doen ze in persoonlijke gesprekken die wij met hen hebben. Maar ook door het mede-ondertekenen van deze brief.

Hoe willen wij nu verder?

Laat het helder zijn; wij zijn voor het aangaan van een constructieve dialoog om te laten zien hoe het wel kan. Samen met politiek, markt en samenleving. Dat dit niet gelukt is in een omvattend akkoord is teleurstellend, voor alle partijen. Maar als ZLTO, de andere regionale LTO's en LTO Nederland blijven we in gesprek: van Brussel tot Den Haag, van provincie- tot gemeentebestuur.

Met vriendelijke groet,

Wim Bens
Bestuurslid LTO Nederland – voorzitter ZLTO

< Aangevuld met naam, woonplaats en sector van leden >